

Pismo društvu

Michelle M. Guppy

Mislila sam da je grmljavina u te kasne večernje sate. Mirna i daleka grmljavina koja vas drži blago bludne, ali ipak dovoljno opuštene da se još uvek odmarate i spavate.

Ali kad su došli jutarnji sati, grmljavina je počela da smeta, udaranje i čangrljanje ali ne ritmičko kao što je uobičajeno. Tada sam znala da nije grmljavina. To je bio moj sin. Ponovo je ustao. Probala sam da ignorišem zvuk u nadi da će prestati. Bila sam veoma umorna. To je bilo vreme letnjeg raspusta kada škole ne rade, čini se mesecima, i kada je nemoguće unajmiti pomoć. „Mama-alarm“ mi nije dopustio da previše dugo ignorišem zvukove.

Šta se desilo... da li je mokar... prljav... u bolovima? Tada, dok sam još uvek mirno ležala, postala sam besna. Zašto ja? Zašto ponovo? Zašto ne sačekam muža da on proveri šta se desilo?

To me je činilo ljutom. Znajući da iako moj muž radi njegov deo posla, ja moram da ustanem i da uradim sve što je potrebno, jer moj muž ima veoma važan posao na koji mora da ode rano izjutra. On ima obaveze, sastanke – mora da zaradi platu. On mora da bude odmoran da bi dobro obavljao posao, kako bi mogao da zadrži svoj posao. Ja nemam posao, bar ne posao za koji dobijam platu ili mogu da dobije otkaz. Ja moram da ostanem kod kuće i da se brinem o sinu i mojoj porodici. Ja nemam radno vreme. Čak nemoram ni da se oblačim. Kako izgleda, nemoram ni da spavam.

Prema tome, sa tim besom (i možda trunkom samosažaljenja) dovukla sam se do sinovljeve sobe da proverim da li je budan. Nije bilo potrebe da palim svetlo. Mogla sam da pratim zvuk udaranja i čangljanja igračaka koje su bile bacane. Po mirisu, nije bilo potreba da palim svetlo, da bih znala da je moj sin mokar.

U tami sam presvukla sina, kako ne bi uznemirila ostatak porodice. Možda sam preglasno gunđala pokušavajući da promenim pelene u mraku. Možda sam bila previše gruba u presvlačenju. Kada su pelene, posteljina i odeća presvučeni i kada sam otvorila vrata, ponovo sam čula udaranje i čangrljanje. Znam da sam mu previše ljutito rekla „Vrati se u krevet!“

Nisam sigurna kada sam se konačno vratila u krevet, ali sam sledeće jutro u pola deset izjutra, kada sam trebala da probudim mog drugog sina kako bi otisao na trening plivanja, on je još uvek spavao. Delovao je tako mirno, slatko, ni nalik onome što sam videla pre samo nekoliko sati. Krivica je bila preovlađujuća, kada sam se prisetila šta sam mislila kada sam bila budna tokom noći zbog njega. Mrzela sam što moram da ga probudim, ali sam znala da ne mogu da ga pustim da spava dok ja nisam tu. Prema tome, probudila sam ga.

Kada je sišao dole, bio je zbunjen zašto mora da ide napolje u kola umesto u kupatilo, što je bila njegova uobičajena jutarnja rutina. Dok sam vozila prema bazenima, bila sam ljuta na sebe, ne na njega. Ljuta što sam moral da ustajem tokom još jedne noći, ljuta što sam umorna još jedno jutro i još ljuća što nisam imala nikog da pozovem da vodi računa o njemu dok sam ja van kuće i da tako dobijem malo odmora, bila sam ljuta što me, nakon 2 nedelje i dalje bole leđa. Pretpostavljam da je decenija jurenja i oblačenja počela da igra svoju ulogu. Približivši se 40 uz 5kg viška, da ne spominjem nedostatak vežbe zbog nedostatka vremena posvećenog meni, čak

i kad je bilo potrebe za njim, je imalo svoje posledice. Bilo je previše drugih, važnijih stvari koje je potrebno uraditi...

Tada sam slučajno pogledala na ogledalo u kolima, ne u retrovizor, već na posebno ogledalo kojim mogu da pratim sina na zadnjem sedištu kao soko. Ono mi omogućava da, uz malo sreće, izbegnem objekte koje u toku o vožnje on baca na mene i koje mi omogućava da primetim kada je uspeo da odveže sigurnosni pojas u pokušaju da pređe na prednje sedišta i uzme volan. Ono što sam videla u ogledalu me je potreslo. Videla sam malog dečaka plave kose, pospanih očiju i razbarušene frizure. Videla sam da je pidžama na njemu obučena naopačke, jer sam ga nemarno presvlačila u mraku njegove sobe u sred noći. Videla sam čoveka, kome se divim i koji zaslužuje moje poštovanje. Videla sam dete koje se izuzetno trudi da se snađe u svetu koji ne razume i koji ne razume njega.

Videla sam dete koje ne može da govori i koje ima autizam i koje sedi tamo kao čisto, osetljivo, slatko i nevino ljudsko biće u meri u kojoj ljudsko biće to može da bude.

Takođe sam i videla pravi razlog i povod mog besa. To nije bio mali dečak na zadnjem sedištu koji je slatko mumlao i klimao glavom u ritmu oesme koju voli. To nije bio mali dečak koji nije mogao da spava sinoć.

To je bilo društvo.

To je bilo društvo koje je polako krunilo moj osećaj da sam vredna i pretvarala ga u osećaj da je teret brinuti se i čistiti za nekim drugim, da posao koji radim nije vredan poštovanja i poštene zarade. To su bile suptilne poruke koje sam svakodnevno primala i koje su mi govorile da biti vredan znači biti lep, bezgrešan, pametan i bogat. Ja nisam ni jedno od tih stvari u očima sveta. To su poruke kojima sam se svakodnevno suprostavljala i koje su mi govorile da je neophodno da budem samodovoljna, nezavisna, da imam karijeru, titulu i diplomu. Više skraćenica ispred mog imena, znači da sam više važna i da veću platu zaslužujem. Nemam ni jednu skraćenicu, pa samim tim nemam ni platu. Prema ovome šta sam ja i šta je posao koji obavljam kod kuće?

Te poruke su mi takođe govorile da ukoliko pohađate neku vrstu specijalizovanih kurseva, Vi imate nešto što u očima sveta izdleda vredno. Pohađala sam kurseve kojima sam obučena da budem profesionlani zastupnik prava i deo sam jednog važnog Vladinog saveta. Ali ipak sam teret pošto nemam pomoć u brizi oko mog sina, trening i pozicija će propasti jer nisam u prilici da ih koristim na pravi način. Sve što sam u mogućnosti je da ostanem kod kuće, hranim, presvlačim i čistim. Nema putovanja, nema bitnih mesta koje mi pružaju da radim na važnim dokumentima koji će menjati zakone.

Ne – najvažnija stvar koju svakodnevno radim je prisećanje da zaključam vrata moje kuće kako mi dete ne bi pobeglo iz kuće ili poplavilo kupatilo.

To je bilo saznanje koje je tinjalo u meni i koje je prouzrokovalo moje ljutito raspoloženje kada, sam u sred noći, menjala još jedne pelene, još jedan komplet pidžama, još jedan komplet posteljine. To je bilo saznanje koje je tinjalo u meni i koje me je teralo da se pitam da li je ovo sve što ću ikad raditi i da li je to vredno svega.

Žao mi je što su na snazi takve društvene vrednosti koje obuhvataju tako mnogo stvari, sve osim onih stvari koje su ljudima najbitnije. Bilo mi je žao što posao kojim brinete o drugima nije dovoljno plaćen, nema dovoljno ljudi i nije dobro nadgledan. Bilo mi je žao što društvo propagira da to nije vredno. Bilo mi je žao što sam ja deo tog društva.

Bila sam toliko opsednuta u traženju nekog ko može da mi pomogne u brizi oko mog sina, a sa ciljem da izađem u „pravi svet“ i nadjem „pravi posao“ koji će mi doneti „pravu zaradu“ i na kojem ću raditi „prave vredne stvari“, da sam počela da gledam na posao brige o mom sinu kao niže vredan posao. Gledajući na taj posao kao na posao koji nije važan, počela sam da posmatram svog sina kao objekat. Objekat koji nije mnogo važan. Objekat koji nema osećanja. Upadajući u tu zamku, shvatila sam zašto postoji zloupotreba u školstvu, domovima za brigu i institucijama. Mora da se neki tamo osećali isto kao i ja – da je to posao koji nije važan. Prema tome, šta ima veze ako su se prema njima ophodili ružno? To su bili klijenti, ne ljudi. Kakve veze ima ako su ponekad sa njima postupali grubo? To su bili klijenti, ne ljudi. Kakve veze ima ako su ih puštali duže vreme da budu mokri? Na kraju krajeva, to je bila sredina noći, ko će znati? Koga će se to uopšte ticati?

Tićaće se mene!

Tićaće se mog zastupnika, moje države, federalnih vlasti. I preko svega, trebalo bi da se tiče društva. Više nisam ljuta. Razočarana sam. Razočarana sam u to kako je Bog upotrebio mog sina, koji je u očima sveta totalno bezvredan, da me nauči važnu lekciju, koju nisu mogli da me nauče lepi, pametni, obrazovani, važni ljudi.

Naučio me je da sve što je potrebno da bi se definisalo šta je vredno je da se pogleda u ogledalo na zadnje sedišta i pogledati to zaista vredno u Božijim očima. Vrednost mog sina je u činjenici da je on prosto Božije dete. Ne neko ko je sa poteškoćama ili bez njih. Samo dete – individualno. Moja vrednost je dalje definisana saznanjem da u ljubavi i poštovanju prema nekom, za koga je Bog smatrao da je bitno da postoji, ja radim ono što je bitno u Božijim očima.

Brinem se za njega...

To je nešto što mi društvo nikada više neće oduzeti. Nikada.

“Da, moj sine, ako je briga o tebi jedino što ću ikad raditi, vredno je i ponosna sam da to radim. Molim te oprost mi što sam ikada pomislila drugačije“.